

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 12 grudnia 2017 r.

Poz. 8417

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR KN-I.4102.26.2017.6 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 12 grudnia 2017 r.

**w sprawie nadania ulicy Leona Kruczkowskiego położonej w miejscowości Kłodawa
nazwy Zbigniewa Herberta.**

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 i z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy Leona Kruczkowskiego położonej w miejscowości Kłodawa (gmina Kłodawa) nadaje się nazwę **Zbigniewa Herberta**.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (zwanej dalej: „ustawą”) obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1.

W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego utraciły z dniem 2 września br. kompetencje do dokonywania zmian nazw w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy. Obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie.

Mając na uwadze, że wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (art. 6 ust. 3 ustawy) Wojewoda Wielkopolski pismem z 18 września 2017 r. znak: KN.I.4102.10.2017.21 wystąpił do Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z 3 listopada października 2017 r. znak: BUW-940-234(14)/17 Dyrektor Oddziału w Warszawie poinformował, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy Leona Kruczkowskiego w miejscowości Kłodawa wypełnia normę art. 1 ustawy. Z dołączonej do ww. pisma noty historycznej wynika, że *„Leon Kruczkowski (1900-1962) był działaczem komunistycznym, członkiem kierowniczych struktur komunistycznej partii i państwa, pisarzem i publicystą, autorem dzieł literackich, w tym dramatów. W okresie powojennym aktywnie angażował się w działalność komunistycznej Polskiej Partii Robotniczej (PPR) oraz Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR). W latach 1954-1959 był zastępcą członka Komitetu Centralnego PZPR; w latach 1959-1962 – członkiem KC PZPR. Od czerwca 1945 r. był wiceministrem kultury i sztuki w zdominowanym przez komunistów tzw. Tymczasowym Rządzie Jedności Narodowej oraz – później – w komunistycznym rządzie Józefa Cyrankiewicza (do 1948 r.). Był z ramienia PPR mianowany na członka Krajowej Rady Narodowej. Potem z ramienia PPR i PZPR zasiadał w Sejmie PRL w kolejnych kadencjach – do 1962 r. W okresie dojrzałego stalinizmu objął funkcję prezesa Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich (1949-1956). Gwarantował spójność działań ZLP z propagandową działalnością władz komunistycznych. W latach 1952-1956 był członkiem prezydium Ogólnopolskiego Komitetu, stworzonego przez komunistów Frontu Narodowego i - w latach 1958-1962 - członkiem prezydium Ogólnopolskiego Komitetu stworzonego na to miejsce Frontu Jedności Narodu. Był także członkiem stworzonej przez komunistów i finansowanej przez ZSRR Światowej Rady Pokoju (od 1950 r.), propagandowo wspierającej na arenie międzynarodowej politykę imperialną Związku Sowieckiego, oraz członkiem prezydium Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju. W lutym 1957 r. został członkiem Rady Państwa PRL.*

Nazwa ulicy Leona Kruczkowskiego nie została przez gminę zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej. Działający przy Wojewodzie Wielkopolskim *Zespół do spraw wykonania ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (zwany dalej: „Zespołem”), przedłożył organowi nadzoru nowe propozycje nazwy ulicy. Wojewoda Wielkopolski biorąc pod uwagę propozycje przedstawione przez Zespół postanowił nadać niniejszej ulicy nazwę Zbigniewa Herberta.

Zbigniew Herbert urodził się 29 października 1924 r. we Lwowie, zmarł 28 lipca 1998 r. w Warszawie. Poeta, eseista i dramatopisarz. Pierwszych dwadzieścia lat życia, w tym okres okupacji, spędził we Lwowie. Ukończył studia ekonomiczne w Akademii Handlowej w Krakowie i prawnicze na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1951 r. zamieszkał w Warszawie. Pierwsze teksty publicystyczne ogłosił w roku 1948, pierwsze utwory poetyckie w roku 1951. Publikacja tomu *„Struna światła”* w 1956 r. uznawana jest za debiut poetycki Herberta. W swojej twórczości nawiązywał do tradycji i symboli cywilizacji śródziemnomorskiej oraz wyrosłej na jej gruncie kultury chrześcijańskiej Europy, rozważając na tym tle zagadnienia moralne i kondycję duchową współczesnego człowieka. Tomy jego wierszy *„Struna światła”*, 1956; *„Hermes, pies i gwiazda”*, 1957; *„Studium przedmiotu”*, 1961; *„Napis”*, 1969; *„Pan Cogito”*, 1974; *„Raport z obłąkanego Miasta”*, 1983; *„Elegia na odejście”*, 1990; *„Rovigo”*, 1992; *„Epilog burzy”*, 1998) oraz zbiory esejów (*„Barbarzyńca w ogrodzie”*, 1962; *„Martwa natura z wędzidłem”*, 1993; *„Labirynt nad morzem”*, 2000; *„Król mrówek”*, 2001) należą do najważniejszych osiągnięć polskiej literatury drugiej połowy XX w. Poeta zdobył wiele prestiżowych nagród. Po śmierci odznaczony został Orderem Orła Białego. Rok 2008 Sejm RP ogłosił Rokiem Zbigniewa Herberta - rok ten w całej Polsce i w wielu miejscach na świecie był wypełniony inicjatywami inspirowanymi jego twórczością. W literaturze Herbert rozpoznawany jest przede wszystkim dzięki swojemu poetyckiemu *alter ego*, postaci Pana Cogito.

Sylwetka Zbigniewa Herberta zasługuje na wyeksponowanie poprzez nadanie ulicy nazwy Zbigniewa Herberta. Podkreślenia wymaga, że nazwa ulicy (Zbigniewa Herberta) nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.